

Data publikacji: 21-05-2010

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 20 maja 2010 r.

Do druku nr 879

**MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

SEKRETARZ STANU
SEKRETARZ DO SPRAW EUROPEJSKICH
Mikołaj DOWGIELEWICZ

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

W załączeniu przekazuję projekt stanowiska Rządu w sprawie

*Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu
Ekonomiczno – Społecznego i Komitetu Regionów: Program prac Komisji na rok 2010 – Czas
na działanie COM(2010) 135.*

Z poważaniem

wz. Jacek Najder
PODSEKRETARZ STANU

STANOWISKO RZĄDU

I. METRYKA DOKUMENTU

Tytuł
Komunikat KE do PE, Rady. EKES i KR: Program prac Komisji na rok 2010. Czas na działanie

Data przekazania dokumentu przez Sekretariat Generalny Rady UE	Data przyjęcia stanowiska przez Komitet do Spraw Europejskich
9 kwietnia 2010 r.	

Sygnatury			
Komisja Europejska	COM(2010) 135	Rada UE	8388/10

Instytucja wiodąca
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Instytucje współpracujące
ministerstwa i urzędy centralne uczestniczące w uzgodnieniach na forum Komitetu do Spraw Europejskich

II. CEL DOKUMENTU

Celem *Programu prac Komisji na rok 2010* jest prezentacja zamierzeń Komisji Europejskiej w zakresie działalności legislacyjnej oraz pozalegisłacyjnej na rok 2010.

Komisja Europejska nakreśliła działania w czterech kluczowych obszarach:

1. walka z kryzysem i utrzymanie społecznej gospodarki rynkowej w Europie;
2. stworzenie programu działań na rzecz obywateli, który stawia ich w centrum polityki europejskiej;
3. opracowanie ambitnego i spójnego planu działań zewnętrznych o zasięgu globalnym;
4. unowocześnienie instrumentów i metod działania UE.

W *Programie* przedstawiono cele strategiczne na rok 2010, jak również nakreślono w zarysie inicjatywy na nadchodzące lata. Podejmując te inicjatywy, Komisja wyznaczy działania UE na najbliższe dziesięciolecie, które określiła w strategii Europa 2020.

Komisja wskazała kluczowe jej zdaniem zagadnienia, w ramach których wskazała szczegółowe działania do podjęcia lub problemy do rozwiązania.

Integralną częścią *Programu* jest aneks zawierający listę inicjatyw legislacyjnych oraz pozalegisłacyjnych, jakie Komisja zamierza podjąć w 2010 roku.

Plan prac ma charakter kroczący i będzie podlegał corocznym uaktualnieniom, podczas których Komisja Europejska zmierza precyzować zarysowane zobowiązania oraz identyfikować i dodawać nowe inicjatywy strategiczne. W ramach kontroli realizacji planu przewidziano comiesięczne sprawozdania z jego implementacji.

III. DOKUMENTY POWIĄZANE

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie programu działalności legislacyjnej i prac Komisji na 2009 r. Działajmy już teraz na rzecz lepszej Europy (COM(2008) 712)

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Roczna strategia polityczna na 2010 r. (COM(2009) 073)

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (COM(2010) 2020)

IV. STANOWISKO RZĄDU

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zasadniczo popiera działania zawarte w *Programie prac Komisji na rok 2010*, które mają za zadanie osiągnięcie przyjętych celów strategicznych, w zakresie: walki z kryzysem i utrzymaniem społecznej gospodarki rynkowej, stworzenie programu działań na rzecz obywateli, opracowanie spójnego planu działań zewnętrznych o zasięgu globalnym oraz unowocześnienie instrumentów i metod działania.

Szczegółowa ocena poszczególnych elementów *Programu prac Komisji na rok 2010* została przedstawiona w części *Uzasadnienie stanowiska Rządu*.

V. UZASADNIENIE STANOWISKA RZĄDU

Odnosząc się do najważniejszych projektów przewidzianych w ramach poszczególnych części *Programu prac Komisji na rok 2010* Rząd RP prezentuje następującą ocenę:

Walka z kryzysem i utrzymanie społecznej gospodarki rynkowej w Europie

Różnice w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego państw członkowskich i poszczególnych regionów są nadal bardzo istotnym wyzwaniem wewnątrz UE. Dlatego też Rzeczpospolita Polska uważa, że strategia Europa 2020, określając cele wspólne dla całej UE,

powinna jednocześnie przewidywać różne sposoby ich realizacji przez poszczególne państwa członkowskie, w zależności od ich różnych punktów startowych i zróżnicowanych warunków rozwoju.

Polityka spójności była kluczowym narzędziem realizacji celów odnowionej w 2005 r. Strategii Lizbońskiej i zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej podejście to powinno być kontynuowane i wzmacniane. Polityka spójności powinna, oprócz spełniania swoich autonomicznych funkcji, pozostać głównym instrumentem budżetu UE wspomagającym wdrażanie nowej strategii gospodarczej UE. Rząd RP opowiada się za uwzględnieniem w strategii gospodarczej UE konieczności rozbudowy infrastruktury sprzyjającej wzrostowi (ang. *growth potential infrastructure*). Stworzenie nowoczesnej infrastruktury w tym sprawnie funkcjonującego systemu transportowego będzie wspierało konkurencyjność gospodarki europejskiej, tworzyło miejsca pracy, rozwijało przedsiębiorczość, co spowoduje szybsze przezwyciężenia trudności związanych z zaistniałym, wielowarstwowym kryzysem. Zdaniem Rządu RP należy ponadto podkreślić, że osiągnięcie celów Strategii Europa 2020 wymaga silnego zaangażowania wspólnej polityki rolnej w jej obecnym kształcie. WPR odgrywa kluczową rolę w budowie zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich służąc jednocześnie stabilnemu i harmonijnemu rozwojowi Europy i poszczególnych państw członkowskich, szczególnie w kontekście klimatu, energii oraz budowy spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej.

Wyjście z kryzysu

Ostatnie prognozy gospodarcze wskazują na ożywienie, choć jednocześnie nadal istnieją znaczne czynniki ryzyka. Z tego względu Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje umieszczenie przez Komisję Europejską walki z kryzysem wśród istotnych działań na 2010 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zgadza się ze stwierdzeniem, iż podstawowym warunkiem powodzenia w walce z kryzysem jest wspólne skoordynowane działanie wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

Jednocześnie Rzeczpospolita Polska z dużym zainteresowaniem przyjmuje zapowiedzi inicjatyw Komisji Europejskiej w zakresie:

- wzmocnienia nadzoru gospodarczego i koordynacji oraz poprawy zarządzania w strefie euro,
- pomocy w przywróceniu równowagi finansom publicznym,
- zapewnienia wszystkim sektorom gospodarki stabilnych i odpowiedzialnych rynków finansowych.

Za godne rozważenia Rzeczpospolita Polska uważa wzmocnienie nadzoru i koordynacji gospodarczej oraz poprawę zarządzania w strefie euro. W ramach przygotowań do czerwcowej Rady Europejskiej Komisja Europejska przedstawi propozycje zwiększające koordynację polityk, które wzmocnią nadzór w ramach Paktu Stabilności i Wzrostu, będą przeciwdziałać nierównowagom makroekonomicznym, w tym różnicom w konkurencyjności, poprzez wzmocnienie rekomendacji kierowanych do państw członkowskich UE (inicjatywa strategiczna nr 1). Oczekując na przedstawienie przez Komisję Europejską szczegółowych propozycji, pewne wątki toczącej się debaty nt. reformy zarządzania gospodarczego już obecnie można wskazać jako istotne dla RP. Przykładowo, w ramach dyskusji na temat wzmocnienia Paktu Stabilności i Wzrostu sygnalizowane są propozycje dalszego zaostżenia sankcji za nieprzestrzeganie dyscypliny fiskalnej, mających formę wstrzymywania funduszy strukturalnych (obok istniejącej już sankcji obejmującej Fundusz Spójności). Należy zwrócić uwagę, że tego typu sankcje pełniłyby swoją funkcję jedynie wobec bardzo ograniczonej grupy państw-beneficjentów funduszy unijnych i o ile w opinii RP istotne jest wzmocnienie

dyscypliny budżetowej w krajach członkowskich UE, o tyle ewentualne nowe sankcje powinny mieć charakter uniwersalny, o podobnym stopniu uciążliwości dla wszystkich państw członkowskich. Należy także zwrócić uwagę na fakt, że wzmocnienie koordynacji w strefie euro może prowadzić do zrealizowania niekorzystnego dla Polski scenariusza „Europy dwóch prędkości”. Nie kwestionując postanowień art. 136 TFUE należy dążyć do umożliwiania konsultowania decyzji państw strefy euro z pozostałymi krajami UE. W szczególności istotny dla Polski jest równoprawny udział państw członkowskich w debacie nad reformą zarządzania gospodarczego.

Rzeczpospolita Polska docenia wysiłki KE mające na celu wsparcie finansów publicznych w powrocie na bardziej zrównoważoną ścieżkę. Ostatnio Komisja Europejska opublikowała oceny programów stabilności i konwergencji, w których wskazała sposoby wzmocnienia konsolidacji fiskalnej. Dyskusji na forach unijnych, przed czerwcową Radą Europejską, podlegać jeszcze będzie zaproponowana przez Komisję poprawa synchronizacji raportowania i oceny programów stabilności i konwergencji oraz krajowych programów reform. Ma ona służyć skoordynowanemu raportowaniu, corocznie dla wiosennej Rady Europejskiej, o postępach z wdrażania strategii Europa 2020 w wymiarze fiskalnym i strukturalnym.

Rzeczpospolita Polska w pełni popiera działania Komisji Europejskiej mające na celu zapewnienie całej gospodarce stabilnych i odpowiedzialnych rynków finansowych. Rzeczpospolita Polska uważa, podobnie jak Komisja Europejska, iż priorytetem jest jak najszybsze wprowadzenie systemu europejskiego nadzoru finansowego tak, aby rynki finansowe były zabezpieczone, a ryzyko systemowe zneutralizowane.

Rzeczpospolita Polska popiera również, co do zasady, działania Komisji Europejskiej mające na celu zwiększenie przejrzystości i stabilności obrotu instrumentami pochodnymi (inicjatywa strategiczna nr 2).

Jednocześnie Rzeczpospolita Polska opowiada się za realizacją działań zmierzających do usprawnienia i doprecyzowania zasad dotyczących transgranicznej współpracy w odniesieniu do zarządzania kryzysowego w sektorze bankowym. W tym zakresie, zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej, należy dążyć do wypracowania wspólnych zasad dotyczących wczesnych interwencji i postępowania naprawczego. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej niezwykle ważna jest również kwestia stworzenia właściwych mechanizmów w kwestii zarządzania kryzysowego dotyczącego ważnych instytucji finansowych (inicjatywa strategiczna nr 6) oraz właściwych mechanizmów funkcjonowania systemów gwarantowania depozytów (inicjatywa strategiczna nr 4). W odniesieniu do propozycji inicjatywy dotyczącej bankowych funduszy naprawczych Rzeczpospolita Polska uważa, iż należy najpierw zaangażować sektor prywatny, a dopiero po wyczerpaniu się rozwiązań rynkowych należy zwracać się ku interwencji władz. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej fundusz naprawczy powinien zostać utworzony na poziomie krajowym. Fundusz ten mógłby być zarządzany przez systemy gwarantowania depozytów w poszczególnych państwach członkowskich UE, przy jednoczesnym określeniu sposobu udziału poszczególnych funduszy w kosztach udzielanej pomocy (inicjatywa strategiczna nr 8).

Realizacja projektów przewodnich strategii Europa 2020

Rzeczpospolita Polska zdecydowanie popiera przyjęcie na poziomie unijnym Agendy Cyfrowej (inicjatywa strategiczna nr 9), jako jednego z istotniejszych instrumentów realizacji strategii Europa 2020, którego wdrożenie może się wydatnie przyczynić zarówno do zrównoważonego wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy w Europie, jak i do zwiększenia pozycji konkurencyjnej państw członkowskich na arenie światowej. Rzeczpospolita Polska podziela pogląd, iż zapewnienie wszystkim Europejczykom dostępu do Internetu wysokich szybkości oraz łączności mobilnej stanowi podstawę rozwoju usług elektronicznych i wzrostu

gospodarki UE. Rzeczpospolita Polska powinna być też aktywnie zaangażowana w inne działania Agendy Cyfrowej na rzecz stworzenia wspólnego rynku produktów cyfrowych, opracowania wspólnych ram dla praw autorskich, upowszechnienia transakcji transgranicznych i dalszego rozwoju usług elektronicznej administracji na wspólnym rynku. Równie istotne jest włączenie użytkowników do korzyści społeczeństwa informacyjnego, m.in. dzięki rozwiązaniom zapewniającym bezpieczeństwo sieci i usług komunikacji elektronicznej.

Jednym z przewodnich projektów strategii Europa 2020 będzie komunikat Komisji Europejskiej *Polityka przemysłowa w erze globalizacji* (inicjatywa strategiczna nr 10). Rzeczpospolita Polska w pełni popiera zintegrowane podejście do konkurencyjnej i zrównoważonej polityki przemysłowej w Unii Europejskiej. UE powinna kłaść nacisk na integrowanie polityk w takich dziedzinach jak: produkcja przemysłowa, handel, badania naukowe, rynek wewnętrzny, szkolenia, społeczeństwo informacyjne i środowisko, potencjał kulturowy i kreatywny w celu wsparcia wykorzystania wiedzy i innowacji w przemyśle UE. Zrównoważone i horyzontalne działania prowadzone w odniesieniu do przemysłu powinny tworzyć przyjazne warunki dla:

- wzrostu konkurencyjności produktów zarówno na rynku krajowym, unijnym, jak i globalnym, w szczególności przez podnoszenie innowacyjności,
- wzrostu produktywności i zatrudnienia,
- zwiększania spójności społecznej,
- zmniejszania presji na środowisko.

Z punktu widzenia interesów Rzeczpospolitej Polskiej istotne jest, by dyskusja ta nie doprowadziła do wzmocnienia bazy przemysłowej w krajach lepiej rozwiniętych kosztem przemysłu państw znajdujących się na niższym poziomie rozwoju (takich jak Polska). Ponadto, „nowa polityka przemysłowa” nie powinna się stać pretekstem do wydłużenia doraźnej – w założeniu – elastyczności w udzielaniu pomocy publicznej w związku z kryzysem. To mogłoby prowadzić do osłabienia zasad wolnej konkurencji i realizacji czterech swobód na obszarze rynku wewnętrznego i pogłębiać dysproporcje pomiędzy państwami UE.

Transformacja gospodarki na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę” wymagać będzie przekształceń w obszarze kompetencji, rozwoju innowacji oraz ładu organizacyjnego, a także budowania szerokiego poparcia społecznego dla podejmowanych działań. Biorąc pod uwagę powyższe, nie należy jednak zapominać, iż w obecnej sytuacji przede wszystkim należy działać w kierunku zagwarantowania warunków dla stabilnej odbudowy i rozwoju przemysłu w okresie pokryzysowym, a dopiero w następnej kolejności nakładania dodatkowych obciążeń na przedsiębiorców.

Rzeczpospolita Polska popiera inicjatywę Komisji dotyczącą ustanowienia *Europejskiego planu na rzecz badań naukowych i innowacji (ERIP)* (inicjatywa strategiczna nr 11) jako wytycznych, a także planu działań w obszarze badań i innowacji przyczyniających się do osiągnięcia celów Strategii 2020. Realizacja ERIP powinna również skutkować wdrożeniem w Unii Europejskiej tzw. piątej swobody – swobodnego przepływu wiedzy i technologii. W ramach polityki na rzecz badań i innowacji niezwykle istotną jest realizacja zasad polityki spójności, co sprzyjać będzie osiągnięciu przez całą Unię Europejską konkurencyjnej pozycji na rynkach światowych, z punktu widzenia innowacyjności, stosowania nowych technologii, poziomu edukacji. Ponadto działania wynikające z ERIP powinny być spójne z innymi politykami, w szczególności z polityką klimatyczną oraz uwzględniać zarówno zobowiązania UE w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, jak również pozostałe aspekty społeczne i wynikające ze zmian klimatu, które stanowią wyzwanie dla Unii Europejskiej.

Rzeczpospolita Polska uważa ponadto, że wskazana jest debata nad obszarami, które powinny być wspierane na poziomie unijnym w zakresie nauki i jej zastosowań (nanotechnologie, biotechnologia etc.), przy czym dyskusja powinna uwzględniać przewagi konkurencyjne oraz możliwości poszczególnych gospodarek. Jednocześnie widząc zależność pomiędzy rozwojem technologii kosmicznych i technik satelitarnych a wzrostem innowacyjności, Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje szereg inicjatyw KE planowanych na rok 2010 oraz późniejszych, które mają na celu zwiększenie wykorzystania ww. rozwiązań (w tym systemów GMES i GALILEO) jako instrumentu realizacji polityk UE.

Rzeczpospolita Polska docenia fakt usytuowania młodzieży w centrum europejskiej strategii poprzez inicjatywę *Młdzież w drodze* (inicjatywa strategiczna nr 12). Jej założenia oraz sposób realizacji będą kluczowe z punktu widzenia efektywności przyszłej polityki europejskiej wobec młodzieży, należy więc aktywnie brać udział w debacie na temat narzędzi i środków niezbędnych do jej realizacji. Refleksja nad inicjatywą powinna obejmować przede wszystkim trzy obszary: podmiot inicjatywy czyli grupy docelowe, przedmiot inicjatywy oraz instrumenty. W programie prac Komisji nie znajdują się bowiem szczegółowe zapisy w tym zakresie.

W odniesieniu do podmiotu inicjatywy należy zagwarantować, aby zogniskowanie myślenia na grupie „młdzież” (co może sugerować tytuł inicjatywy) nie usunęło z pola działania instrumentów z dziedziny edukacji i szkoleń innych grup wiekowych, przede wszystkim dzieci w wieku przedszkolnym, osób dorosłych – w tym seniorów – oraz osób pracujących z młodzieżą. Badania międzynarodowe wskazują bowiem na silną korelację pomiędzy osiągnięciami uczniów na wszystkich etapach kształcenia z faktem uczestniczenia w edukacji przedszkolnej. Jednocześnie zróżnicowania w tym zakresie wewnątrz Unii Europejskiej są podstawą do podejmowania działań wyrównujących dostęp i jakość edukacji przedszkolnej. W kontekście międzynarodowej mobilności, konieczne jest również promowanie różnorodności kulturowej, która przyczynia się do lepszego zrozumienia narodów UE i jest niezbędnym elementem tworzenia społeczeństwa europejskiego.

Uwzględniając przedmiot inicjatywy warto:

- lepiej uwypatnić w niej rolę edukacji pozaformalnej i nieformalnej, w tym wolontariatu i pracy z młodzieżą. Dotychczasowy zarys inicjatywy może sugerować, że odnosi się ona w większości do formalnych systemów edukacji. Jednocześnie warto zauważyć, że w aneksie do programu znajdują się zapisy dotyczące potrzeby rozpoznawalności uczenia się nieformalnego i nie ma wśród nich nawiązań do rozpoznawalności wyników edukacji pozaformalnej;
- podkreślić zalety mobilności, którą w aneksie przedstawia się jedynie w kontekście rozwijania przedsiębiorczości. Warto stale podkreślać, że mobilność rozwija większość kompetencji kluczowych, a nie tylko te związane z przedsiębiorczością (w tym kompetencje językowe, społeczne, kulturowe).

Biorąc pod uwagę fakt, że inicjatywa ma wykorzystać instrumenty w postaci programów *Młdzież w Działaniu* oraz *Uczenie się przez całe życie* należy zadbać o to by:

- dokonując ewentualnej modyfikacji tych Programów uwzględnić wyniki ich ewaluacji, która odbywa się w 2010 roku;
- wykorzystać „markę” obu Programów promowaną od ponad 10 lat, która sprawia, że stale rośnie liczba beneficjentów tych Programów;

- inicjatywa i związane z nią instrumenty nie wprowadzały nowych, skomplikowanych obowiązkowych biurokratycznych przepisów i wykorzystywały dotychczasowe systemy zarządzania rozwinięte przez kraje członkowskie.

Jednocześnie Rzeczpospolita Polska popiera działania Komisji, których celem jest zwiększenie możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi, wspieranie staży i szkoleń oraz łatwiejsze znalezienie pracy po zakończeniu nauki – inicjatywa strategiczna *Zatrudnienie wśród młodych ludzi* (inicjatywa strategiczna 13). Dostrzegając potrzebę lepszego powiązania edukacji z potrzebami rynku pracy, Rząd RP podjął działania związane z reformą programową kształcenia ogólnego oraz modernizacją kształcenia zawodowego. U podstaw tych zmian leży przekonanie, iż domeną współczesnego rynku pracy w Polsce jest to, że wymaga on od młodych ludzi wkraczających w życie zawodowe coraz wyższych, a zarazem zmieniających się kwalifikacji.

Rzeczpospolita Polska popiera działania Komisji w zakresie modernizacji rynków pracy poprzez zwiększenie wahałowej mobilności przestrzennej pracowników (dojazdy do pracy bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania), rozwijanie kwalifikacji i kompetencji zawodowych, jak również kompetencji kluczowych (w tym opartych na potencjale kulturowym) tak, aby lepiej dopasować podaż i popyt na rynku pracy, przewidywane w *Programie na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia* (inicjatywa strategiczna nr 14).

Rzeczpospolita Polska popiera *Europejski program walki z ubóstwem*, (inicjatywa strategiczna nr 15), a przede wszystkim planowane w ramach tej inicjatywy aktywne uczestnictwo osób ubogich w życiu społeczeństwa dzięki korzyściom płynącym ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Rząd RP opowiada się za ograniczaniem sfery ubóstwa, jednocześnie podkreślając potrzebę podjęcia dyskusji na temat tego, jak najlepiej i w sposób najbardziej wiarygodny mierzyć skalę tego zjawiska, uwzględniając różnice pomiędzy krajami członkowskimi UE.

Wyrażając swoje zadowolenie z planu Komisji w zakresie przygotowania projektów przewodnich, realizujących nową strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia, Rzeczpospolita Polska stoi na stanowisku, że z punktu widzenia nie tylko interesu Polski, ale również Unii Europejskiej, konieczne jest odpowiednie uwzględnienie roli jaką w ich skutecznej realizacji będzie miała polityka spójności. Komunikat KE *EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu* (COM(2010)2020), przewidział udział tej polityki i jej funduszy w 5 projektach przewodnich (*Unia innowacji, Europejska Agenda Cyfrowa, Europa efektywnie korzystająca z zasobów, Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia oraz Europejski program walki z ubóstwem*). W interesie RP jest rozciągnięcie powyżej zakreślonego zakresu tematycznego przyszłej polityki spójności również na projekt przewodni *Polityka przemysłowa w erze globalizacji* (w tym w zakresie infrastruktury) oraz umożliwienie wspieranie przez tę politykę inwestycji infrastrukturalnych w ramach projektu *Unia innowacji*. Zastrzeżenia również budzi fakt, że kwestie zatrudnienia zostały podporządkowane priorytetowi „wzrostu inkluzyjnego”, a przecież działania związane z rozwijaniem i dostosowaniem umiejętności zasobów ludzkich powinny być integralną częścią działań na rzecz podniesienia konkurencyjności gospodarczej, jaki i „gospodarki opartej na wiedzy” (priorytet *wzrostu inteligentnego*).

W opinii Rzeczypospolitej Polskiej głównymi wyzwaniem dla państw członkowskich pozostają przede wszystkim: w perspektywie długookresowej – dostosowanie do wymogów ochrony środowiska (niskoemisyjna gospodarka), zaś w krótkiej perspektywie – sprostanie wyzwaniom wynikającym z ogólnoświatowego kryzysu gospodarczego. Rzeczpospolita Polska popierając działania na rzecz ograniczenia zależności wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, w tym surowców energetycznych, podkreśla, że działania na rzecz przechodzenia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i efektywnie wykorzystującej zasoby

środowiska muszą uwzględniać indywidualne uwarunkowania państw członkowskich i potrzebę zachowania konkurencyjności gospodarki UE. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej działania na rzecz zazieleniania gospodarki mogą stymulować wzrost gospodarczy, szczególnie w obszarze nowych technologii. Rzeczpospolita Polska oczekuje jednak, że przygotowywana przez Komisję Europejską koncepcja przekształcenia gospodarki europejskiej w gospodarkę niskoemisyjną i efektywnie wykorzystującą zasoby przewidywać będzie propozycje rozwiązań zapewniających elastyczność w określaniu możliwości i tempa zmian w poszczególnych państwach członkowskich.

W opinii Rzeczypospolitej Polskiej proces przechodzenia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i efektywnie wykorzystującej zasoby powinien odbywać się z uwzględnieniem potrzeb sektorów kluczowych dla UE, które wymagają jednocześnie modernizacji dla dostosowania do nowych standardów. Szczególnym zagrożeniem jest tu potencjalny spadek konkurencyjności gospodarki UE w stosunku do państw trzecich, w tym zjawisko przenoszenia produkcji poza granice UE do państw o mniej restrykcyjnych wymogach środowiskowych. Kluczowe znaczenie ma w tym kontekście kwestia zapewnienia bezpieczeństwa dostaw surowców do UE i w ramach rynku wewnętrznego. Ambitne zobowiązania redukcyjne w zakresie ograniczania emisji szkodliwych dla środowiska gazów muszą przebiegać równoległe do działań mających na celu eliminowanie zjawisk przyczyniających się do utrzymywania dysfunkcjonalności rynku: zarówno w obszarze niewystarczającej infrastruktury energetycznej, jak i istniejących i przyszłych ram regulacyjnych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wspiera działania mające na celu realizację projektu „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” i wyraża zadowolenie, że zwiększenie poziomu wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii stało się jednym z unijnych priorytetów. W tym kontekście Rząd pragnie jednak wskazać, że w działaniach proponowanych w strategii Europa 2020, brakuje należytego odniesienia do innych kluczowych z punktu widzenia celów i założeń Traktatu z Lizbony kwestii ściśle powiązanych z długoterminowym bezpieczeństwem energetycznym UE: zapewnienia funkcjonowania rynku energii, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii w Unii oraz wspierania wzajemnych połączeń między sieciami energii (nie tylko w kontekście umożliwienia podłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci). Traktatowe cele polityki energetycznej UE wskazują na potrzebę podjęcia bardziej złożonych działań, które przyczynią się do budowy kompleksowego systemu bezpieczeństwa energetycznego Unii. Mając powyższe na uwadze Rząd pragnie zatem podkreślić, że strategia Europa 2020 nie może być traktowana jako dokument o charakterze strategicznym dla przyszłej polityki energetycznej UE. Priorytety w tym zakresie zostaną bowiem określone w ramach II Planu Działań dla polityki energetycznej UE na lata 2011-2020.

W kwestii przejścia na cel 30% decyzja UE powinna być przede wszystkim uzależniona od porównywalności wysiłków redukcyjnych innych krajów rozwiniętych oraz adekwatnych działań ze strony państw rozwijających się. Po Kopenhadze cele innych Stron wciąż pozostają celami deklaracyjnymi, uzależnionymi od spełnienia szeregu warunków. Dlatego Rzeczpospolita Polska sceptycznie podchodzi do podejmowania jednostronnie przez UE wyższych zobowiązań redukcyjnych, w szczególności decyzja taka nie powinna zostać podejmowana przed konferencją klimatyczną w Cancun. UE pozbędzie się w ten sposób jednego z potencjalnych elementów swojej strategii negocjacyjnej.

Jednocześnie warto zauważyć iż, światowy kryzys gospodarczy zmienił uwarunkowania europejskiej polityki ochrony klimatu. W związku z ograniczeniem produkcji, w całej UE spadła emisja gazów cieplarnianych. Forsowanie w związku z tym faktem bardziej ambitnych limitów emisji może okazać się szkodliwe dla osłabionego kryzysem przemysłu

europiejskiego. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie żeby państwa, które mają do tego warunki realizowały wyższe cele redukcyjne w oparciu o dobrowolne, składane indywidualnie deklaracje. W opinii Rzeczypospolitej Polskiej, wspomniana analiza praktycznych rozwiązań koniecznych do zmniejszenia emisji o 30 % w 2020 r. musi brać pod uwagę wpływ przejścia UE na wyższy cel na gospodarki poszczególnych państw członkowskich. Należy rozważyć przygotowanie własnej odrębnej analizy kosztów i korzyści w związku z ewentualnym przejściem na cel 30% w 2020 r. a także możliwości redukcji w r. 2030 dla Polski. Analiza stanowiłaby podstawę do dalszych dyskusji z KE i państwami członkowskimi.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej ze szczególną uwagą podchodzi do kwestii przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej (inicjatywa strategiczna nr 33 oraz działania z nią związane przewidziane w latach następnych). W tym kontekście Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pragnie zauważyć, iż cele leżące u podstaw strategii Europa 2020 od dłuższego czasu integrowane są do polityki rolnej i ram prawnych WPR. Również ostatnie inicjatywy, jak przegląd *health check*, czy *Plan ratunkowy* potwierdziły wysoki stopień zintegrowania instrumentarium WPR z nowymi wyzwaniem stawianymi gospodarce UE, co oznacza, iż polityka rolna w rzeczywistości znacząco wyprzedza założenia strategii Europa 2020. Zatem, w opinii Rządu RP, należy zachować daleko posuniętą ostrożność w przenoszeniu założeń strategicznych Europa 2020 na konkretny kształt mechanizmów polityki rolnej, zwłaszcza w perspektywie kolejnej perspektywy finansowej tak, by nie zaburzyć trwale ukierunkowanego procesu stabilizacji europejskiego modelu rolnictwa i aktywizacji obszarów wiejskich. W opinii Rządu RP strategia Europa 2020 nie jest wyłącznym układem odniesienia dla kierunkowego określania kształtu mechanizmów WPR w przyszłej perspektywie finansowej.

Rząd RP z uwagą śledzić będzie inicjatywy Komisji zmierzające do dostosowania niektórych rozporządzeń bazowych Rady UE do nowego otoczenia prawno-traktatowego na gruncie cesji uprawnień wykonawczych na szczebel Komisji. Rząd pragnie w tym miejscu zaznaczyć, iż kształt i zakres dokonanego dotąd transferu kompetencji na szczebel Komisji w bazowych aktach Rady UE jest wynikiem precyzyjnie określonego porozumienia politycznego, co do rozkładu uprawnień ukierunkowywania WPR w bieżącej perspektywie finansowej pomiędzy Radą i Komisją. Strona polska nie dostrzega przesłanek przemawiających za potrzebą zmiany tego rozkładu kompetencji przed 1 stycznia 2014 r. w drodze planowanej przez Komisję aktualizacji wymienionych w programie prac rozporządzeń z obszaru finansowania WPR, organizacji rynków rolnych, POSEI i innych.

Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź opublikowania *Piątego Sprawozdania ws. spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej* (inicjatywa strategiczna nr 34). Przedstawi on dotychczasowe dokonania polityki spójności w stymulowania trwałego i zrównoważonego rozwoju wszystkich państw i regionów unijnych. Warto podkreślić, że polityka spójności to nie tylko fundusze strukturalne i Fundusz Spójności – ta polityka w coraz szerszym zakresie wykorzystuje instrumenty inżynierii finansowej oraz ukierunkowuje inwestycje prywatne i polityki krajowe na realizację priorytetów rozwojowych Unii Europejskiej. Należy również spodziewać się, że *Sprawozdanie* będzie zawierać propozycję Komisji w odniesieniu do przyszłości tej polityki po 2013 r., która zostanie poddana pod debatę w ramach konsultacji publicznych. Z tego względu *Sprawozdanie* otworzy nowy etap w debacie unijnej nie tylko nad samą polityką, ale również nad jej rolą w realizacji strategii *Europa 2020*. Według najnowszych informacji oficjalne zakończenie konsultacji publicznych jest przewidziane na początek Prezydencji węgierskiej w Radzie, jednak niewątpliwie ich wynik będzie miał wpływ na propozycję Komisji w zakresie nowych ram legislacyjnych dla następnego okresu programowania polityki spójności, jak i na cały proces ich negocjacji. Dokładny termin publikacji nie jest jeszcze znany, jednak

najprawdopodobniej Prezydencji polskiej przypadnie rola prowadzenia pierwszego etapu negocjacji nowych rozporządzeń. W kontekście *Sprawozdania* należy także zauważyć, że działania mające na celu zwiększenie gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności Unii Europejskiej są obecnie ważnym elementem realizacji strategicznych celów gospodarczych Unii w zglobalizowanym świecie. Polityka spójności umożliwia uwzględnienie różnych punktów startowych państw członkowskich i regionów oraz posiadany przez nie specyficzny i różnorodny potencjał wzrostu, dlatego powinna pozostać kluczowym elementem nowej strategii na rzecz wzrostu i zatrudnienia *Europa 2020*. Polityka ta może z powodzeniem zostać zastosowana do realizacji strategicznych celów polityki gospodarczej UE do 2020 r., wykorzystując przy tym endogeniczne przewagi poszczególnych regionów. W szczególności uzasadnione wydaje się kontynuowanie wsparcia polityki spójności dla szeroko pojętej infrastruktury (teleinformatycznej, transportowej, energetycznej, środowiskowej oraz społecznej), której niedostateczny rozwój w niektórych częściach UE stanowi zasadniczą barierę w osiągnięciu trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Rzeczpospolita Polska popiera działania na rzecz zreformowania Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb), która okazała się być niewystarczająco skuteczna dla zapewnienia zrównoważonego korzystania z zasobów mórz i możliwości pozyskiwania wysokiej jakości produktów rybołówstwa dziś, jak i w przyszłości. W opinii Rzeczypospolitej Polskiej podstawowym problemem europejskiego rybołówstwa jest nadmierna zdolność połowowa przy ograniczonych zasobach mórz. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oczekuje, że w ramach reformy WPRyb dla rozwiązania ww. problemu wzmocnione zostaną już istniejące narzędzia wsparcia redukcji zdolności połowowej floty w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego. Powinny one być wykorzystywane w bardziej efektywny i konsekwentny sposób przez wszystkie państwa członkowskie.

Rzeczpospolita Polska opowiada się też za zwiększeniem udziału sektora w procesie zarządzania rybołówstwem oraz za zapewnieniem państwom członkowskim swobody regulowania zasad dostępu do alokowanych zasobów. Podział limitów połowowych między poszczególne państwa powinien się jednak odbywać w oparciu o dotychczas stosowaną zasadę relatywnej stabilności, odnoszącą się do praw historycznych. Dla powodzenia reformy niezbędne jest ponadto zachowanie dotychczasowego spójnościowego klucza alokacji środków na rzecz rybołówstwa dla zapewnienia odpowiedniego wsparcia społeczności rybackiej najbardziej wrażliwych regionów.

Działania w zakresie europejskich słabych punktów i brakujących ogniw

W ramach pogłębiania rynku wewnętrznego, zgodnie z dotychczasowym stanowiskiem, Rzeczpospolita Polska popiera zdecydowanie działania zmierzające do zapewnienia efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług w Unii Europejskiej. Ta kwestia powinna być jednym z kluczowych elementów zapowiadanego raportu Mario Montiego, dotyczącego ożywienia jednolitego rynku (inicjatywa strategiczna nr 16). Duże oczekiwania związane są z inicjatywami, które – mając u podstaw wnioski płynące z raportu – mogłyby prowadzić m.in. do zniesienia wciąż utrzymujących się barier na rynku wewnętrznym UE, utworzenia właściwego mechanizmu zarządzania rynkiem, rozbudowy infrastruktury, zwiększenia znaczenia dostępu do edukacji, identyfikacji obszarów, w których powinno nastąpić pogłębienie rynku wewnętrznego. W szczególności kluczowe znaczenie dla ożywienia rynku wewnętrznego mają takie sektory, jak energia, transport, sektor cyfrowy oraz uzależnienie dalszego ich rozwoju od rozwoju ich fizycznej infrastruktury. Strona polska popiera KE w zakresie wzmocnienia ochrony konsumentów przy dystrybucji produktów ubezpieczeniowych. Kwestią mogącą budzić największe wątpliwości Rządu RP byłoby

podjęcie inicjatyw w dziedzinie podatków w zakresie wykraczającym poza obecne regulacje obowiązujące na szczeblu UE..

Rząd RP zdecydowanie popiera także konieczność monitorowania pełnego wdrożenia dyrektywy usługowej, jak również ewentualnego zaproponowania nowych rozwiązań prawnych w przypadku, gdyby obecne okazały się niewystarczające dla zapewnienia liberalizacji na poziomie Unii Europejskiej. Konieczny jest także stały monitoring działań odnośnie do ewentualnego przedłożenia dokumentu legislacyjnego dotyczącego kwestii delegowania pracowników świadczących usługi.

Rzeczpospolita Polska z dużym zainteresowaniem odnosi się do planowanej propozycji rozporządzenia regulującego wymogi dotyczące tłumaczeń w związku z planowanym patentem UE (inicjatywa strategiczna nr 17). Kwestia jest o tyle dla Rządu RP istotna, że uniemożliwiła w 2004 r. osiągnięcie porozumienia w sprawie stworzenia patentu wspólnotowego, za czym Rzeczpospolita Polska od dawna się opowiadała. Jednakże z dużą ostrożnością będzie trzeba podejść do szczegółów planowanego rozwiązania tak, aby zagwarantować z jednej strony niskie koszty całego systemu patentu unijnego, z drugiej natomiast wysoką pewność prawną dla jego użytkowników, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw.

Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości zapowiedź publikacji *Białej Księgi w sprawie transportu* (inicjatywa strategiczna nr 18). Wedle zamierzeń Komisji będzie ona zawierać strategię i plan działania w odniesieniu do polityki transportowej i infrastruktur transportowych na najbliższe dziesięciolecie. Celem Białej Księgi ma być zwiększenie zrównoważonego charakteru transportu, co wymaga usunięcia przeszkód dla konkurencyjności, przejścia na system transportu o większej niezależności od paliw kopalnych oraz poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy. Planując politykę transportową na najbliższe dziesięciolecie nie można zapominać o konieczności ujednoczenia poziomu dostępności transportowej w całej Europie. Zasadnym jest, aby dokończyć rozpoczęty już proces wyrównywania poziomu rozwoju infrastruktury transportowej. Rzeczpospolita Polska widzi potrzebę nie tylko modernizacji, ale również budowy nowoczesnej infrastruktury transportowej, jako niezbędnego elementu wspólnej polityki UE w celu osiągnięcia spójności transportowej wewnątrz UE. Różnice w rozwoju infrastruktury stanowią istotną barierę w dalszym swobodnym rozwoju ekonomicznym i społecznym UE. Są przeszkodą w tworzeniu jednolitego organizmu gospodarczego Europy i mają bezpośredni, negatywny wpływ na konkurencyjność ekonomiczną rejonów opóźnionych pod względem infrastruktury.

Dogonienie lepiej rozwiniętych państw członkowskich UE w poziomie nasycenia infrastrukturą transportową jest procesem bardzo kosztownym. Dokonanie tego bez odpowiedniego wsparcia ze strony funduszy unijnych byłoby niezmiernie trudne i mogłoby wpłynąć na terminowość rozpoczętych już inwestycji. W tym kontekście istotnym więc jest z punktu widzenia interesu Rzeczypospolitej Polskiej utrzymanie stosowanej do tej pory przez UE polityki pomocy finansowej. W związku z tym z punktu widzenia Rządu RP niezwykle istotny będzie przygotowywana przez KE rewizja wytycznych w zakresie przyszłego kształtu sieci TEN-T.

Ważna jest także kwestia rewizji tzw. pierwszego pakietu kolejowego. Obecna sytuacja nie odzwierciedla zdaniem KE celów przyświecających pierwszemu pakietowi, zwłaszcza w zakresie niezależności regulatora i stawek dostępu do infrastruktury. Rzeczpospolita Polska popiera zapowiadaną przez KE inicjatywę rewizji, która m.in. dotyczyć będzie jednolitych zasad naliczania opłat za dostęp do infrastruktury kolejowej – doprecyzowania elementów tzw. kosztów bezpośrednich oraz włączenie do elementów środowiskowych np. kosztów hałasu. Szczególnie pozytywnie Rząd Rzeczypospolitej Polskiej odnosi się do zagadnienia jednolitych zasad naliczania opłat za dostęp do infrastruktury kolejowej. Sceptycznie

natomiast Rząd RP odnosi się do kwestii związanych z włączeniem do opłat kosztu hałasu, ponieważ można się spodziewać z tego tytułu obciążeń dla budżetu państwa (zgodnie z przewidywaniami, przewoźnicy dysponujący taborem emitującym mniejszy hałas, cieszyliby się preferencyjnymi stawkami dostępu do infrastruktury, a stratę dla zarządcy, czyli różnicę pomiędzy stawką standardową a promocyjną, pokrywałoby państwo).

Odnosząc się do zapowiadanego przez KE projektu sprawozdania odnośnie do skanerów ciał w portach lotniczych należy zaznaczyć, że Rzeczpospolita Polska jest otwarta na wszelkie inicjatywy mające na celu wzmocnienie zdolności państw Unii Europejskiej do zapobiegania terroryzmowi i przestępstwom z nim związanym, o ile ich stosowanie odbywa się z poszanowaniem praw i wartości, na jakich opiera się Unia Europejska, a także o ile zostanie uzyskana pewność, że są one całkowicie bezpieczne dla zdrowia człowieka. Skanery ciała, jako metoda kontroli bezpieczeństwa pasażerów w portach lotniczych, mogą być pomocne z punktu widzenia ochrony lotnictwa cywilnego, choć w opinii Rządu RP nie jest to sposób, który byłby odpowiedzią na wszelkie problemy i zagrożenia dla bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego.

Mając na uwadze zapowiedziane opracowanie Pakietu Morskiej Agendy Socjalnej, Rząd RP zwróci szczególną uwagę na rozwój prac związanych z zagadnieniami dotyczącymi szkolenia i certyfikacji marynarzy, a także warunków zatrudnienia i pracy na morzu. Rząd RP popiera i jest gotowy aktywnie uczestniczyć we wszelkich inicjatywach mających na celu utworzenie jednolitego modelu kształcenia kadr morskich w Unii Europejskiej m.in. poprzez utworzenie sieci placówek kształcenia kadr morskich w oparciu o zharmonizowany program nauczania. Przy obecnym wzroście przewozów ładunków morzem wykształcenie tej grupy zawodowej będzie miało bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo żeglugi i ochronę środowiska morskiego.

Rzeczpospolita Polska z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości zapowiedź publikacji *pakietu w sprawie infrastruktury energetycznej* (inicjatywa strategiczna nr 19). Zgodnie z zapowiedziami Komisji Europejskiej w ramach przedstawionych dokumentów zostaną zidentyfikowane braki w infrastrukturze energetycznej w oparciu o prognozy podaży i popytu, 10-letnie plany rozbudowy sieci zgodnie z przepisami tzw. III pakietu liberalizacyjnego dla rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz priorytety w zakresie infrastruktury i jej finansowania. W dokumentach wskazane zostaną także środki umożliwiające wzmocnienie łącznej dywersyfikacji źródeł i tras przesyłu surowców.

Ponadto w ramach pakietu zostanie dokonana ocena realizacji priorytetów infrastrukturalnych wskazanych w II Strategicznym Przeglądzie Energetycznym z 19 listopada 2008 r., zostaną przedstawione cele w zakresie wspierania rozwoju morskich sieci energetycznych oraz zostanie zaprezentowany raport dotyczący postępu w pracach nad budową „inteligentnych sieci” w UE.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pragnie podkreślić, że powyższe dokumenty będą miały kluczowe znaczenie dla rozwoju unijnej sieci elektroenergetycznej i gazowej. Z uwagi na dysproporcje w zakresie nasycenia infrastrukturą energetyczną pomiędzy poszczególnymi częściami Unii, należy zidentyfikować braki infrastrukturalne, które uniemożliwiają sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz w bezpośredni sposób negatywnie wpływają na bezpieczeństwo dostaw surowców w UE. W tym zakresie Rząd pragnie zwrócić uwagę na potrzebę zintegrowania podejmowanych przez Rzeczpospolitą Polską działań na rzecz ustanowienia w pakiecie infrastrukturalnym środków służących dywersyfikacji źródeł i tras przesyłu surowców, z identyfikacją potrzeb wynikających z uregulowanych w odrębnych przepisach UE standardów infrastrukturalnych (w ramach trwających od 22 września 2009 r. pracach Rady i Parlamentu Europejskiego nad *Wnioskiem w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo*

dostaw gazu ziemnego i uchylające dyrektywę 2004/67/WE (COM(2009) 363), na poziomie poszczególnych Państw Członkowskich i wybranych regionów mają zostać ustanowione obowiązkowe standardy infrastrukturalne i dostaw, umożliwiające praktyczne zastosowanie wskazanych w rozporządzeniu mechanizmów solidarnościowych) oraz z dyskusją nad nowym instrumentem finansowania rozbudowy infrastruktury energetycznej tak, by zapewnić ich maksymalną skuteczność we wsparciu realizacji priorytetowych z punktu widzenia Polski inwestycji infrastrukturalnych.

Program działań na rzecz obywateli: obywatele w centrum polityki europejskiej

Kluczowym elementem działania Komisji w tym obszarze będzie przedstawienie planu działania na rzecz implementacji „Programu Sztokholmskiego – otwarta i bezpieczna Europa w służbie obywateli” w latach 2010-2014.

Głównymi zagadnieniami implementacji „Programu Sztokholmskiego” są kwestie:

- walki z przestępczością zorganizowaną, terroryzmem i innymi zagrożeniami, poprzez wzmocnioną współpracę policyjną i sądową, realizowaną w ramach unijnej strategii na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego,
- integracji imigrantów i zwalczania nielegalnej imigracji oraz lepsze zarządzanie strumieniami migracji, poprzez wdrożenie m.in. Zintegrowanej koncepcji na rzecz zarządzania granicami w ramach UE.

W 2010 r. KE planuje również zrealizować szereg działań dotyczących m. in. Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej oraz przystąpienia UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

Tworzenie obywatelskiej Europy

Rząd RP z zadowoleniem przyjął rozpoczęcie przez KE prac nad Europejską Inicjatywą Obywatelską i przedstawienie w tej sprawie projektu rozporządzenia w dniu 31 marca 2010 r. W opinii Rządu RP, wprowadzone przez Traktat z Lizbony prawo obywateli do wystąpienia z inicjatywą prawodawczą w Unii, stanowi jedną z większych wartości dodanych nowego Traktatu.

W toku prac nad Traktatem z Lizbony Rzeczpospolita Polska konsekwentnie podkreślała korzyści płynące z ustanowienia Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej. Dzięki niej, obywatele UE uzyskają istotny instrument do przedstawienia swoich inicjatyw i możliwości wywierania bezpośredniego wpływu na kształtowanie agendy politycznej i prawnej Unii.

Europejska Inicjatywa Obywatelska przyczyni się do kształtowania europejskiej przestrzeni publicznej wokół kluczowych dyskusji, które rzeczywiście dotyczą obywateli. Europejska Inicjatywa Obywatelska może ponadto przyczynić się do zmniejszenia luki pomiędzy instytucjami a obywatelami i wesprzeć rozwój europejskiego społeczeństwa obywatelskiego.

Rząd RP pozytywnie odnosi się również do zapowiedzi KE w zakresie przygotowania wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie jurysdykcji i egzekwowania wyroków w sprawach cywilnych i handlowych (inicjatywa strategiczna nr 21). Poprawi to uznawalność decyzji sądowych poza granicami danego kraju poprzez zniesienie zasady *exequatur*, co z kolei przyczyni się do lepszej ochrony praw w sferze majątkowej wszystkich obywateli UE. Rzeczpospolita Polska przywiązuje dużą wagę do tych działań zwłaszcza, iż zakończenie prac nad projektem jest planowane w czasie polskiej Prezydencji w Radzie UE.

Rzeczpospolita Polska będzie aktywnie uczestniczyła w pracach nad projektem dotyczącym prawa zobowiązań (inicjatywa strategiczna 23), które może przyczynić się do zwiększenia wymiany handlowej i rozwoju jednolitego rynku. Priorytetową kwestią jest również usunięcie

przeszkód dla swobodnego przepływu obywateli, który stanowi jedną z czterech podstawowych wolności zagwarantowanych w Traktatach (inicjatywa strategiczna nr 24).

Rząd RP również widzi potrzebę podjęcia działań związanych z wyzwaniem jakie stanowi wzmożona wymiana danych osobowych i zapewnienie odpowiedniej ich ochrony (inicjatywa strategiczna 25).

W odniesieniu do planów Komisji Europejskiej dotyczących zarówno kwestii przeglądu dyrektywy o czasie pracy, jak i uściślenia kwestii wdrożenia dyrektywy o delegowaniu pracowników, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla swoje sceptyczne stanowisko wobec obu propozycji Komisji. Z punktu widzenia ustawodawstwa polskiego, nie istnieje obecnie pilna potrzeba dokonywania zmian w dyrektywie o czasie pracy (inicjatywa strategiczna nr 22). Rzeczpospolita Polska stopniowo rozwiązuje więc swoje problemy związane z wdrożeniem postanowień dyrektywy 2003/88/WE, w szczególności udało się znowelizować regulacje czasu pracy lekarzy: dyżur jest już w całości wliczany do czasu pracy. Rząd RP postrzega projekt komunikatu Komisji jako wyważoną podstawę do prowadzenia dalszych konsultacji. Jakkolwiek, Rząd RP jest sceptycznie nastawiony do ewentualnego otwierania dyskusji na tematy, które były przedmiotem ostatnich negocjacji, zakończonych niepowodzeniem np. dyskusji dotyczącej klauzuli *opt-out*, stosowania limitu czasu pracy, a także do podejmowania nowych kwestii, które w inny sposób prowadziłyby do znacznego ograniczenia swobody stron stosunku pracy w organizacji pracy. W odniesieniu do budzącej pewien niepokój zapowiedzi przedłożenia projektu aktu prawnego dotyczącego delegowania pracowników świadczących usługi, zdaniem Rządu RP bardziej wskazane byłoby skupienie się na konieczności lepszego wdrożenia już istniejących rozwiązań. W związku z tym, zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednia byłaby taka propozycja dokumentu legislacyjnego, która odnosiłaby się jedynie do kwestii efektywniejszej realizacji zapisów dyrektywy o delegowaniu i pogłębienia współpracy między państwami członkowskimi w tym obszarze. Wysoce prawdopodobne jest, że Rzeczpospolita Polska będzie zajmować się obydwoma tematami w trakcie sprawowania Prezydencji w UE w II połowie 2011 r., w związku z powyższym należy rozważyć ewentualne ponowne przeanalizowanie stanowiska Rządu RP w związku z prowadzeniem prac na forum Rady.

W odniesieniu do planów Komisji Europejskiej dotyczących inicjatyw w zakresie uproszczenia prawa, zwłaszcza w zakresie dokonania analizy możliwości uproszczenia zapisów dotyczących procesu informacyjno-konsultacyjnego (dyrektywa 2003/72/WE, dyrektywa 2001/86/WE) w podmiotach ponadnarodowych jakimi są spółdzielnia i spółka europejska, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że popiera działania KE zmierzające do ułatwień i poprawy jakości prawa w tym obszarze. Jednakże, zdaniem Rządu RP, ewentualna decyzja o kształcie zaproponowanych zmian procesu informacyjno-konsultacyjnego powinna być poprzedzona analizą przepisów rozporządzeń 1435/2003/WE i 2157/2001/WE oraz doświadczeń krajów w których podmioty te funkcjonują.

Otwarta i bezpieczna Europa

Rząd RP z uznaniem odnosi się do planu prac KE na rok 2010 w odniesieniu do zagadnień dotyczących Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (PWBiS). Należy podkreślić, iż kluczowym dokumentem dla całego obszaru będzie Plan Działania w sprawie wdrażania Programu Sztokholmskiego, w którym określone zostaną zadania Rzeczypospolitej Polskiej, jakie przed nią staną w czasie sprawowania przewodnictwa w Radzie UE. Jednocześnie z zadowoleniem odnotowujemy zapowiedź KE, iż Plan ten koncentruje się na dwóch kwestiach: walce z przestępczością zorganizowaną na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego UE (inicjatywa strategiczna nr 26) oraz dalszej konsolidacji wspólnej polityki azyłowej i migracyjnej z uwzględnieniem zintegrowanego systemu zarządzania granicami UE. Oba te zagadnienia mają dla RP priorytetowe znaczenie.

W zakresie polityki migracyjnej należy podkreślić, iż Rzeczpospolita Polska popiera wszelkie działania zmierzające do skutecznej walki z nielegalną migracją. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na to, aby przyjmowane środki w tym zakresie były skierowane nie tylko na zwalczanie tego procederu na granicach południowych UE, ale także na jej granicach wschodnich, uwzględniając ich specyfikę. Jednocześnie w opinii Rzeczypospolitej Polskiej instrumenty związane ze skuteczną walką z nielegalną migracją oraz ochroną granic zewnętrznych UE nie mogą stać na przeszkodzie legalnemu dostępowi do terytorium UE. W kwestii polityki azylowej, Rzeczpospolita Polska przywiązuje dużą wagę do rozwoju wspólnej polityki azylowej UE oraz do obejmowania ochroną osób najbardziej tego potrzebujących, np. małoletnich bez opieki. Zapowiadane przez KE działania są bardzo istotne również z tego względu, iż w czasie pełnienia roli Prezydencji Rzeczpospolita Polska planuje podjąć starania w celu wzmocnienia praktycznych aspektów współpracy w zakresie ochrony i zarządzania granicami. Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia efektywnej ochrony granicy zewnętrznej z punktu widzenia Rzeczypospolitej Polskiej istotną inicjatywą, która będzie podjęta przez KE jest zmiana Kodeksu Granicznego Schengen. Zmiany wprowadzane w tym instrumencie powinny być przede wszystkim nakierowane na wzmocnienie efektywności ochrony i zarządzania granicami zewnętrznymi.

Należy jednak zauważyć, iż program pracy nie wskazuje, jakie działania KE zamierza podjąć w 2010 roku w zakresie polityki wizowej. Tymczasem w opinii Rządu RP szereg kwestii wymaga uwzględnienia. Są to np.: zakończenie procesu wprowadzenia ruchu bezwizowego z krajami Bałkanów Zachodnich, liberalizacja polityki wizowej w relacjach z państwami Partnerstwa Wschodniego i Rosją, intensyfikacja działań na rzecz zapewnienia przestrzegania zasady wzajemności wizowej przez państwa trzecie.

Rzeczpospolita Polska popiera wszelkie działania, które mają na celu wzmocnienie ochrony praw podstawowych w UE. Z tego też względu, w naszej ocenie doniosłym wydarzeniem będzie przystąpienie UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Prace w tym kierunku zostały już podjęte, jednak ze względu na wagę zmian jakie ta decyzja za sobą pociągnie, przygotowanie mandatu a następnie negocjacje powinny być, w ocenie RP, prowadzone bez zbędnego pośpiechu.

Rząd RP zauważa również, iż program pracy KE nie odnosi się do działań, jakie planuje ona podjąć w zakresie wymiaru zewnętrznego PWBiS, pomimo, iż Traktat z Lizbony stwarza nowe możliwości prowadzenia przez UE efektywniejszych działań w obszarze stosunków zewnętrznych np. poprzez zawieranie umów międzynarodowych z państwami trzecimi, zwłaszcza w odniesieniu do współpracy sądowej w sprawach cywilnych. Rząd RP wskazuje również na konieczność szerszego wykorzystywania przez KE instrumentów przewidzianych w ramach globalnego podejścia Unii do kwestii migracji, zwłaszcza partnerstw na rzecz mobilności. W tym kontekście należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie do końca 2010 roku planu rozwoju współpracy z państwami objętymi inicjatywą Partnerstwa Wschodniego w zakresie PWBiS, zgodnie ze zobowiązaniem zawartym w Programie Sztokholmskim.

Jeśli chodzi o rozwój nowych systemów teleinformatycznych, to w opinii Rzeczypospolitej Polskiej priorytetem w tym obszarze podejmowanych przez KE działań powinno być zakończenie prac nad systemem SIS II i VIS. Z punktu widzenia Rzeczypospolitej Polskiej istotne jest również, aby implementacja nowych systemów teleinformatycznych została poprzedzona szczegółową analizą błędów popełnionych przy budowie SIS II i VIS, jak i oceną efektywności nowych systemów w stosunku do planowanych kosztów związanych z jego implementacją. Jednocześnie zasadne jest, aby planowanie nowych systemów było ukierunkowane na realizację celów konkretnego projektu, przy jednoczesnym dostosowaniu go do dostępnych możliwości technologicznych.

Rozwiązywanie długofalowych problemów społecznych

Rzeczpospolita Polska z zainteresowaniem odnosi się do planowanych działań Komisji w zakresie zrównowżenia i odpowiedniej wysokości emerytur w związku ze starzeniem się społeczeństwa, mobilnością występującą w Europie, jak również funkcjonowaniem rynków finansowych (inicjatywa strategiczna nr 27).

Rzeczpospolita Polska zgadza się, iż bardzo ważną kwestią jest umożliwienie legalnego dostępu do terytorium UE poprzez stworzenie zrównoważonej, długotrwałej i globalnej polityki migracyjnej uwzględniającej migracje zarobkowe. Odpowiednie zarządzanie przepływami migracyjnymi oraz stworzenie katalogu środków wsparcia dla imigrantów powinny stanowić spójną odpowiedź na wyzwania związane z potrzebami pojawiającymi się na europejskim rynku pracy.

W opinii Rzeczypospolitej Polskiej, strategia zrównoważonego rozwoju powinna kłaść największy nacisk na aspekty gospodarcze, w szczególności na osiągnięcie celów gospodarki efektywnie wykorzystującej zasoby środowiska, w szczególności:

- tworzenie „zielonych” miejsc pracy (ang. green collar jobs),
- rozwój przemysłu pracującego na rzecz ochrony środowiska oraz współpracującego z nim sektora usług środowiskowych, a także szeroko rozumianego rynku produktów zrównoważonych,
- wykorzystanie potencjału rolnictwa do przeciwdziałania i dostosowania do zmian klimatu,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach przyrodniczo cennych, w tym w ramach sieci NATURA 2000,
- wykorzystanie potencjału technologii informatycznych i komunikacji (ICT) do realizacji celów zrównoważonego rozwoju,
- dalszy rozwój zrównoważonych zamówień publicznych, także z uwzględnianiem ich społecznych kryteriów,
- zwiększanie transparentności instytucji finansowych oraz uwzględnianie ryzyka środowiskowego oraz społecznego),
- bardziej zdecydowane promowanie zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR).

Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej Strategia UE ws. Zrównoważonego Rozwoju (EU SDS) i strategia Europa 2020 mogą mieć wzajemnie stymulujący wpływ i dlatego należy je realizować wykorzystując efekt synergii. W dalszym ciągu należy je jednak traktować indywidualnie m.in. ze względu na różny charakter i horyzont czasowy zakładanych celów obu strategii. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na planowany przez Komisję Europejską komunikat w sprawie nowej strategii UE w zakresie różnorodności biologicznej (inicjatywa strategiczna nr 28).

Komisja Europejska zapowiedziała otwarcie w najbliższym czasie debaty publicznej m.in. w takich dziedzinach jak klonowanie zwierząt czy biotechnologia. Te, jakże wrażliwe tematy, leżą w centrum zainteresowania obywateli Unii Europejskiej. Brak rozpowszechnienia rzetelnych, popartych dowodami naukowymi informacji oraz unikanie otwartej dyskusji prowadzi do narastania obaw społecznych i odrzucania zastosowania w codziennym życiu najnowszych zdobyczy naukowych z tych dziedzin. Rzeczpospolita Polska opowiedziała się za przygotowaniem przez Komisję Europejską planowanego na koniec 2010 r. raportu nt zastosowania zwierząt klonowanych do produkcji żywności. Popierać będzie również otwarcie debaty publicznej w tej sprawie. Od wielu lat Rzeczpospolita Polska aktywnie

uczestniczy w prowadzonej na forum Rady dyskusji nt bezpieczeństwa dla ludzi i środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Szczególnie w tej kwestii widoczny był brak otwartej, społecznej dyskusji i w efekcie odrzucanie regulacji unijnych w tym zakresie przez wiele państw europejskich. Nowa Komisja Europejska zapowiedziała również wyjście w połowie 2010 r. z inicjatywą mającą na celu pozostawienie państwom członkowskim decyzji, co do możliwości uprawy GMO na ich terytorium. Rzeczpospolita Polska popierać będzie te inicjatywy jako zgodne z zasadą subsydiarności oraz służące zwiększeniu przejrzystości i budowie zaufania publicznego w tych wrażliwych kwestiach.

Plan działań zewnętrznych: spójna i wpływowa Unia Europejska

Silna i spójna reprezentacja na zewnątrz – UE jako podmiot na arenie międzynarodowej

Przyjęcie Traktatu z Lizbony spowodowało zmiany w zakresie zewnętrznych stosunków gospodarczo-handlowych podejmowanych na szczeblu unijnym. Nowy art. 207 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dokonuje zmiany w porównaniu z dotychczasową sytuacją w kontekście definicji wspólnej polityki handlowej i trybu działania w tym obszarze. Umieszcza on wspólną politykę handlową w szerszej perspektywie stosunków zewnętrznych UE, określając równocześnie autonomię wspólnej polityki handlowej, ze względu na jej szczególny charakter. Istotne jest, aby w tym zakresie nie uległy ograniczeniu kompetencje kraju sprawującego rotacyjne przewodnictwo w Radzie UE, a tym samym wpływu państw członkowskich UE na kwestie działań UE w obszarze wspólnej polityki handlowej. Dlatego Rząd RP popiera rozwiązania polegające na pełnieniu przez rotacyjną prezydencję przewodnictwa posiedzeń Rady ds. Zagranicznych podczas omawiania spraw handlowych (w pozostałych sprawach przewodniczy Wysoki Przedstawiciel) oraz w grupach i komitetach Rady UE ds. handlowych, a także wyłączeniu kwestii handlowych z zakresu działania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ). Ponadto w odniesieniu do wspólnej polityki handlowej Rząd RP zabiega także o właściwe zapewnienie kontroli państw członkowskich UE nad wykonywaniem uprawnień wykonawczych przez Komisję Europejską w ramach tzw. nowej komitologii oraz o właściwe ukształtowanie struktur organizacyjnych w ramach delegatur UE, które będą wykonywały zadania z zakresu wspólnej polityki handlowej w krajach trzecich oraz przy gospodarczych organizacjach międzynarodowych (takich jak WTO, OECD, UNIDO). Celem tych działań jest zapewnienie merytorycznej autonomii pionów handlowych, które powinny być skoncentrowane na dbaniu o właściwe zapewnienie realizacji interesów gospodarczo-handlowych UE, w tym Polski.

Kluczem dla efektywnych działań Unii na arenie międzynarodowej pod rządami nowego Traktatu będzie dobra współpraca między Wysoką Przedstawiciel i podległą jej Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Komisją, rotacyjną Prezydencją oraz państwami członkowskimi. Rok 2010 będzie okresem tworzenia się nowych struktur administracyjnych (zwłaszcza Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych) i wypracowywania nowych procedur współpracy. Wymagać to będzie zaangażowania i dobrej woli wszystkich wskazanych powyżej podmiotów.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pragnie zwrócić uwagę na możliwość praktycznego zastosowania nowych instrumentów traktatowych na rzecz rozwoju zewnętrznej polityki energetycznej UE. Rząd stoi na stanowisku, że należy dokonać oceny istniejących instrumentów prowadzenia zewnętrznych stosunków w obszarze energii pod kątem ich efektywności oraz wypracować nowe narzędzia umożliwiające prowadzenie skutecznych działań zewnętrznych wzmacniających bezpieczeństwo dostaw surowców do UE z państw trzecich.

Rozwój europejskiej strategii handlowej

Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje zapowiedzi dotyczące działań ze strony Komisji na rzecz ograniczania barier dla międzynarodowej wymiany handlowej i inwestycyjnej. Uważamy także, iż słuszna jest zapowiedź podjęcia przez KE działań na rzecz otwarcia nowych możliwości w zakresie handlu z krajami trzecimi produktami i usługami z branży zaawansowanych technologii, z uwzględnieniem potrzeby rozwoju tej produkcji w UE. Podobnie słuszny jest również zamiar podjęcia działań na rzecz znalezienia nowych możliwości w handlu z krajami trzecimi w zakresie usług i technologii przyjaznych środowisku, z uwzględnieniem zapewnienia właściwej ochrony licencjodawców europejskich oraz interesów firm europejskich świadczących usługi z tego zakresu.

Odnotowujemy zapowiedzi Komisji dot. dążenia do zacieśnienia stosunków dwustronnych z najważniejszymi partnerami handlowymi UE, takimi jak Stany Zjednoczone, Chiny, Japonia i Rosja. Odnosząc się do konkretnych głównych partnerów handlowych UE należy zwrócić uwagę na niekorzystny bilans handlowy pomiędzy UE a Chinami. Rząd RP stoi na stanowisku, iż należy dążyć do jak najszybszego wyrównania różnic w stosunkach handlowo - gospodarczych pomiędzy UE a Chinami. UE powinna być postrzegana jako całość i przez taki pryzmat należy postrzegać stosunki handlowe. W tym kontekście chińskie postrzeganie UE tylko przez pryzmat dużych krajów starej UE (głównie Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji) jest w naszej ocenie niekorzystne dla stosunków UE – Chiny. Odnosząc się do stosunków gospodarczych z Japonią należy wskazać, iż dla Polski istotne jest podtrzymanie dialogu gospodarczego pomiędzy UE i Japonią, którego celem powinno być doprowadzenie do jak największej eliminacji barier pozataryfowych w Japonii, zniesienie zakazu eksportu do tego kraju polskiego mięsa wołowego oraz stworzenie możliwości eksportu do Japonii polskiego mleka i wyrobów mlecznych. Ponadto, w kontekście polityki handlowej UE należy zwrócić uwagę na potrzebę dogłębnej analizy kierunku polityki handlowej Rosji. W ocenie Rządu RP istnieje potrzeba jasnego określenia przez Rosję jej stanowiska odnośnie akcesji do WTO w związku z utworzeniem Unii Celnej Rosja-Białoruś-Kazachstan. Konieczne jest zidentyfikowanie konsekwencji przedłużenia się w czasie ww. akcesji dla wzajemnych relacji handlowych UE-Rosja. Rząd RP niezmiennie opowiada się za jak najszybszym przystąpieniem Rosji do WTO. Pragniemy podkreślić, iż utworzona Unia Celna powinna powodować efekt kreowania nowych możliwości rozwoju handlu, także dla firm unijnych, a nie ograniczać dostęp do rynków tych krajów, w tym Rosji. Stoi to w sprzeczności z ideą tego rodzaju rozwiązań liberalizacyjnych. Jednym z kluczowych elementów unijnej polityki handlowej powinna być kwestia zapobiegania prowadzonej aktualnie przez Federację Rosyjską polityki ograniczania dostępu do rosyjskiego rynku (wskazując na potrzebę unikania wprowadzania i utrzymywania przez Rosję środków protekcjonistycznych).

Realizacja polityki unijnej w zakresie sąsiedztwa, rozszerzenia i rozwoju

Rzeczpospolita Polska popiera dążenia Komisji Europejskiej do rozwoju szczególnych stosunków między UE a krajami sąsiadującymi, opartych na poszanowaniu wartości unijnych i zmierzających do pogłębiania współpracy gospodarczej. W planie pracy KE na 2010 r. nie uwzględniono jednakże szczególnej roli Partnerstwa Wschodniego, jako instrumentu służącego realizacji wyznaczonych przez KE celów w stosunku do wschodnich partnerów UE. Rzeczpospolita Polska, wspierając rozwój dobrosąsiedzkich kontaktów, w szczególny sposób zabiega o integrację wschodnich partnerów UE, poprzez promowanie inicjatywy Partnerstwa Wschodniego. W opinii Rządu RP, najważniejszą kwestią jest skuteczna implementacja Partnerstwa Wschodniego, która stanowi warunek powodzenia tej inicjatywy. Konieczne jest przygotowanie konkretnych projektów, które mogłyby być realizowane w jego ramach. W ocenie Rzeczypospolitej Polskiej, problemem wymagającym rozstrzygnięcia jest kwestia udziału państw trzecich w działaniach podejmowanych w ramach Partnerstwa Wschodniego. W naszej ocenie, niezbędne jest w tej sytuacji dalsze mobilizowanie Komisji

Europejskiej do wypracowania formalnych zasad prawnych i finansowych uczestnictwa państw trzecich w realizacji konkretnych projektów. W tym kontekście RP wyraża również nadzieję, że nastąpią istotne postępy w pracach nad nowymi umowami o współpracy między UE a państwami objętymi Partnerstwem Wschodnim, dotyczy to negocjacji umów z Ukrainą i Mołdawią, jak i przygotowania przez KE mandatów negocjacyjnych do rozmów z państwami Kaukazu Południowego – Armenią, Azerbejdżanem i Gruzją.

Rzeczpospolita Polska jako tradycyjny donator pomocy rozwojowej, z satysfakcją odnotowuje, iż jednym z priorytetów Komisji w 2010 r. będzie wzmocnienie polityki rozwojowej UE. Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje zapowiedziany przez Komisję Europejską (w inicjatywie strategicznej nr 31) plan działania UE w ramach przygotowań do szczytu w sprawie milenijnych celów rozwoju planowanego na rok 2015. W ocenie Rządu RP powinien to być plan ambitny, który jednocześnie będzie uwzględniał możliwości państw członkowskich związane z oficjalną pomocą rozwojową. Rząd RP zgadza się z Komisją, iż należy dążyć do realizacji celów z Monterrey związanych z oficjalną pomocą rozwojową oraz deklaracji paryskiej i planu działania z Akry (dotyczącego skuteczności pomocy rozwojowej). Rząd Rzeczypospolitej Polskiej za szczególnie istotne uważa wskazane przez KE zapewnienie synergii między polityką rozwojową a innymi politykami tj.: migracja, bezpieczeństwo, działania w dziedzinie klimatu i energia, dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji.

Rząd RP wyraża zadowolenie z faktu, że program pracy KE uwzględnia aktywną rolę tej instytucji w kontynuacji procesu rozszerzenia. Istotne z naszego punktu widzenia jest to, że Komisja przywiązuje fundamentalne znaczenie do postępów państw kandydujących na drodze do członkostwa w UE i od nich uzależnia tempo zbliżania się tych państw do UE. Bardzo ważnym instrumentem umożliwiającym dokonanie rzetelnej oceny tych postępów są raporty okresowe Komisji, natomiast założenia corocznej strategii rozszerzenia, publikowanej w ramach pakietu rozszerzeniowego, są dla nas ważnym głosem w debacie nt polityki rozszerzenia na forum Rady. Rzeczpospolita Polska wyraża zadowolenie z zamiarów Komisji dot. finalizacji prac nad opracowaniem opinii nt wniosków o członkostwo Albanii i Czarnogóry. Opublikowanie odnośnych opinii byłoby – w naszej ocenie - dobrym sygnałem dla tych państw oraz dla pozostałych, potencjalnych kandydatów, świadczącym o technicznym i ściśle merytorycznym charakterze prac nad wnioskami oraz o przywiązaniu Komisji do zasady oceny państw według ich osiągnięć.

Unowocześnienie instrumentów i metod działania UE

Inteligentne regulacje – gwarancja skuteczności i działań politycznych

Rzeczpospolita Polska popiera dalsze inicjatywy dotyczące zapewnienia lepszego środowiska prowadzenia działalności gospodarczej w UE, jak też funkcjonowania obywateli i korzystania przez nich ze swoich praw (w tym konsumenckich). Zgodnie z założeniami przedstawionymi przez KE:

- wszystkim inicjatywom Komisji Europejskiej o znaczącym wpływie powinna towarzyszyć ocena wpływu; w obecnej sytuacji gospodarczej ocena wpływu na zatrudnienie i ocena skutków społecznych są szczególnie istotne i Komisja Europejska będzie pracowała w kierunku wzmocnienia analizy takich skutków;
- Komisja będzie przygotowywała mapy drogowe dla wszystkich inicjatyw, które mogą mieć znaczący wpływ; takie podejście będzie mobilizowało interesariuszy do wykorzystywania tych map drogowych do przygotowywania swoich wkładów i ocen w procesie konsultacji społecznych;

- z czasem pełna ewaluacja ex-post będzie warunkiem koniecznym włączenia rewizji ważnych aktów legislacyjnych do programu prac Komisji; w celu realizacji tego zobowiązania od 2010 r. Komisja rozpocznie tzw. *fitness check* całego ustawodawstwa wspólnotowego w wybranych obszarach polityk (identyfikacja nadmiernych obciążeń, nakładania się prawa, braku spójności); w 2010 r. zostanie uruchomione badanie pilotażowe ewaluacji ex-post w czterech obszarach: środowiska, transportu, zatrudnienia i polityki społecznej oraz polityki przemysłowej;

Rzeczpospolita Polska postrzega silne wsparcie Rady UE dla polityki lepszego stanowienia prawa jako kluczowe dla wzmocnienia konkurencyjności gospodarki europejskiej i tworzenia najlepszych warunków dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz nowych miejsc pracy. W tym kontekście, Rzeczpospolita Polska popiera konsekwentnie stosowaną politykę wspierania przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw. Niezbędne jest, zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzenie oceny wpływu z uwzględnieniem nie tylko wymiaru wspólnotowego, ale też i krajowego. Rzeczpospolita Polska popiera również ideę oceny efektów wprowadzanych regulacji ex post, jak również działania na rzecz ograniczenia obciążeń administracyjnych, ze szczególnym wskazaniem na sektor MŚP. Rzeczpospolita Polska popierając nowe inicjatywy w zakresie modernizacji systemu ocen wpływu pozostaje niezmiennie na stanowisku, że system *Impact Assessment (IA)* i same oceny powinny mieć charakter ogólny (spójny) i zawierać wszystkie ew. elementy oddziaływania na dane segmenty czy branże (dot. np. oddzielnych IA wpływu na środowisko czy rynek pracy). Szczególną uwagę należy jednak zwrócić na zbliżający się termin zaprezentowania realizacji celu redukcji obowiązków administracyjnych UE (o 25% do końca 2012 r.). W związku z planami Komisji związanymi z ew. przełożeniem terminu ponad 2012 r. oraz rezygnacją z niektórych propozycji uproszczeniowych Rzeczpospolita Polska wyraża przekonanie, że należy wzmocnić współpracę poszczególnych instytucji UE w tym zakresie.

Informowanie o Europie

Rzeczpospolita Polska popiera przedstawiony przez Komisję zarys planu komunikowania na tematy europejskie w 2010 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej ze szczególnym uznaniem odnosi się do kontynuacji koncepcji dzielenia się odpowiedzialnością za komunikację ze społeczeństwami. Rząd RP prowadził i prowadzi działania komunikacyjne na poziomie państwa, włączając się również w informowanie społeczeństwa o tematach uznanych wspólnie przez instytucje europejskie za priorytetowe.

Dostosowanie ram finansowych UE jako warunek realizacji priorytetów politycznych

Niezwykle istotny dla przyszłości poszczególnych polityk UE, a zwłaszcza tych, które obecnie finansowane są z budżetu UE, będzie komunikat KE ws. przeglądu budżetu UE (inicjatywa strategiczna nr 32). Dyskusja, którą zainicjuje komunikat, może skutkować radykalnymi zmianami w budżecie UE i w kształcie poszczególnych polityk UE, których wprowadzenie w życie KE może zaproponować już w trakcie negocjacji perspektywy finansowej na okres po 2013 r. Równocześnie dla dyskusji o przyszłości dwóch podstawowych polityk budżetowych – polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) – ważne będą dokumenty, które KE planuje przedstawić w IV kwartale, tj. komunikat na temat przyszłości WPR i Piąte sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Publikacja tych dokumentów w trakcie dyskusji o przyszłości budżetu UE może mieć duży wpływ na ten proces poprzez wprowadzenie nowej argumentacji, czy też zarysowanie kolejnych scenariuszy w tych kluczowych politykach. Dodatkowo na dyskusję o przyszłości budżetu UE mogą mieć wpływ następujące inicjatywy:

- komunikat ws. Europejskiego Planu dla Badań i Rozwoju - wzmocnienie, uproszczenie i doprecyzowanie instrumentów wspierających badania i rozwój w UE (potencjalny wpływ na przyszłość programów ramowych i dyskusję o funduszach tematycznych),
- Biała Księga nt. przyszłości polityki transportowej UE - m.in. dyskusja o kontrybucji sektora transportowego na rzecz osiągnięcia celu energetycznego 20/20/20 może się przełożyć na dyskusję o przyszłości instrumentu finansowego TEN-T.
- komunikat Pakiet infrastruktury energetycznej – m.in. dyskusja o dywersyfikacji dostaw podstawowych surowców energetycznych i priorytetowych przedsięwzięciach może się przełożyć na dyskusję o przyszłości instrumentu finansowego TEN-E
- komunikat ws. udziału UE w osiąganiu Milenijnych Celów Rozwoju, m.in. ze względu na fakt, iż część pomocy rozwojowej UE pochodzi bezpośrednio z budżetu UE.
- komunikat Strategia łagodzenia i adaptacji klimatu – dostosowanie wspólnotowych polityk, podstawa nowego instrumentu finansowego, który dotyczyć będzie wdrożenia priorytetu zmian klimatycznych do polityk UE (polityka spójności, WPR, w tym rozwój obszarów wiejskich, przemysł i usługi, energia, transport, badania i rozwój, polityka rybacka itd.),
- komunikat ws. przyszłości Europejskiego Funduszu Rozwoju, ze względu na zagrożenie związane z jego ewentualnym włączeniem do budżetu UE,
- komunikat ws. wzmocnienia roli polityki spójności dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności – rola polityki spójności w realizacji celów strategii EU2020.

Realizacja powyższych inicjatyw (wszystkich lub niektórych z nich) będzie miała najprawdopodobniej również istotne znaczenie dla wyniku dyskusji o przyszłości finansów UE. Stąd konieczna będzie ich szczegółowa analiza, także z punktu widzenia interesów Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ich finansowania z budżetu UE, równoległe z analizą meritum rozwiązań w nich proponowanych.

Ocena skutków gospodarczych, budżetowych, społecznych oraz prawnych

Konsekwencje gospodarcze, budżetowe, społeczne oraz legislacyjne propozycji Komisji Europejskiej będą mogły zostać określone dopiero w odniesieniu do poszczególnych inicjatyw, po ich przedstawieniu przez Komisję Europejską, w ramach stanowisk Rządu przygotowywanych przez właściwe instytucje.

VI. STANOWISKO PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

Projekt stanowiska Rządu nie był poddawany uzgodnieniom z partnerami społecznymi. Konieczne będzie natomiast przeprowadzenie przez właściwe ministerstwa i urzędy centralne konsultacji społecznych w odniesieniu do poszczególnych propozycji legislacyjnych i pozalegisłacyjnych, które zostały uwzględnione w *Programie prac Komisji na rok 2010 – Czas na działanie*.

Program prac Komisji na rok 2010 został przekazany do Sejmu i Senatu RP zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz.U. nr 52, poz. 515 ze zm.).

VII. WNIOSKI

Program prac Komisji na rok 2010 jest autonomicznym dokumentem Komisji Europejskiej, jednakże poszczególne inicjatywy, jakie Komisja przedstawi w 2010 r., będą wymagać wypracowania i przedstawienia stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym, w celu zapewnienia większego wpływu na decyzje podejmowane w Unii Europejskiej, kształt propozycji Komisji Europejskiej, jak również koordynację przygotowań do sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską Prezydencji w II połowie 2011 r., konieczne jest zapewnienie udziału przedstawicieli Rządu RP w procesie podejmowania decyzji na jak najwcześniejszym etapie.

W załączniku do stanowiska* przedstawiono propozycję przyporządkowania instytucji wiodących i współpracujących dla poszczególnych projektów legislacyjnych i pozalegisłacyjnych uwzględnionych w aneksach do *Programu*. Jest to wstępna propozycja przyporządkowania. Ostateczne wskazanie instytucji wiodących i współpracujących będzie możliwe po oficjalnym przedstawieniu danego projektu przez KE.

W odniesieniu do propozycji legislacyjnych i pozalegisłacyjnych na etapie ich przygotowywania przez Komisję Europejską instytucje wiodące – zgodnie z dotychczasową praktyką – powinny podejmować następujące działania:

- pozyskanie informacji na temat spodziewanej zawartości propozycji Komisji Europejskiej oraz sygnalizowanie na jak najwcześniejszym etapie ewentualnych pożądaných zmian z punktu widzenia interesów Rzeczypospolitej Polskiej;
- określenie wstępnej strategii ministerstwa wiodącego w odniesieniu do problemu, który ma zostać poruszony w propozycji Komisji Europejskiej;
- wstępne rozeznanie stanowiska partnerów społecznych i gospodarczych w odniesieniu do problemu, który ma zostać poruszony w propozycji;
- pozyskanie informacji na temat wstępnych stanowisk państw członkowskich odnośnie do spodziewanej propozycji Komisji Europejskiej;
- przekazanie sugestii Rzeczypospolitej Polskiej do odpowiedniej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej w odniesieniu do priorytetów, jakie w tym zakresie Rzeczpospolita Polska uznaje za możliwe i wskazane do uregulowania na poziomie wspólnotowym;
- aktywną współpracę z Komisją Europejską, w tym udział w pracach komitetów i grup eksperckich, podczas których omawiane są projekty propozycji.

* Załącznik do stanowiska Rządu do wglądu w Komisji Spraw Unii Europejskiej